

16 Mayıs 2013

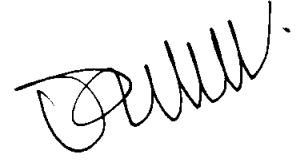
Sayı : 64272063- 610 - 1529
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-21045)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 22.04.2013 tarih ve 43452547-120.00-119587 sayılı yazısı.

Bursa Milletvekili Sayın Sena KALELİ'nin tarafıma tevcih ettiği 7/21045 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN SENA KALELİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/21045)**

Soru 1:

1990'lı yıllarda 110 bine yakın nüfusu bulunan Bayburt, ekonomik hayatın durgunluğu ve yatırımsızlık nedeniyle sürekli göç vermekte ve küçülmektedir. Yapılan çalışmalara göre bugün itibariyle 75 bin olan nüfusun 2023'te 50 binin altına gerileyeceği öngörülmektedir. Bunun başlıca nedeni işsizlik ve göçtür. Ticaret ve sanayinin gelişmediği, tarım ve hayvancılığın ekonomiyi canlandıramadığı, el sanatlarının ve dokuma işlerinin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu Bayburt, içine kapanan bir il görünümündedir. Kentleşme sürecinin yönelik alt yapı çalışmalarına yerel yönetimler tarafından önem verilmemesinin yanı sıra sosyal yardımlarla atıl durumda bırakılan Bayburt halkı göçü, çare olarak görmektedir. Oysa Bayburt, sahip olduğu jeolojik yapı gereği çeşitli maden yataklarının oluşumu için uygun bir ortam sunmaktadır. Bununla birlikte bilinen maden yataklarının sayısı oldukça azdır. Bayburt ilindeki metalik madenler bakır ve krom yatak ve zuhurlarıdır. Bayburt ili ve civarında bulunan ve "Bayburt Taşı" olarak bilinen Bayburt tuf ve tüfitleri il ekonomisinde, özellikle yapı taşı olarak kullanılması ile ticari bir öneme sahiptir. Çeşitli tarihlerde yapılan çalışmalar sonucu Toptepe, Sırataşlar, Gevenli, Konakdağ ve Gümüşdamla sahalarında önemli rezervler tespit edilmiştir. Ayrıca Bayburt ili ve çevresinde Bayburt Taşı dışında traverten yatakları da bulunmaktadır. İldeki açık, koyu bej renkli ve resifal özellikli Jura kireçtaşları ile oniks ve granitler de bölgenin önemli doğaltaş potansiyelleri arasında yer almaktadır. Bu bağlamda;

-Bayburt'taki maden yataklarının tespiti, rezervi ve ekonomik değeriyle ilgili bakanlığınızca yapılmış olan ya da halen devam eden bir çalışma var mıdır? Bu çalışmaların yatırıma dönüşmesi, işlenmesi ve istihdam yaratılması yolunda yürütülen projeler nelerdir?

Cevap 1:

Bayburt ili jeolojik yapısı nedeni ile başta endüstriyel hammaddeler ile metalik madenler için uygun ortam oluşturmaktadır. İlin önemli endüstriyel hammadde oluşumları; başta Bayburt Taşı, zeolit, kuvarsit, oniks ve traverten oluşumlarıdır. Metalik madenler olarak krom, bakır ve altın oluşumları bulunmaktadır. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından Bayburt ilinde çeşitli maden potansiyelleri belirlenmiş olup söz konusu madenlere ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

Bayburt Taşı: Bayburt Valiliğinin talebi üzerine 2005 yılında Bayburt ili ve civarında Bayburt Taşına yönelik etüt gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada taşın fiziksel, kimyasal özellikleri ve rezervi belirlenmiştir. Bölgede Toptepe, Sırataşlar, Konakdağ, Gevenli, Gümüş, Damla sahalarında yaklaşık % 5 blok verimli 2,5 milyon ton taş rezervi vardır. Bu taşın atıkları çimento sektöründe tras olarak ve eskitilerek dekoratif amaçlı inşaatlarda kullanılmaktadır.

Oniks: Bayburt-Merkez-Lüsünk (Yaylapınar) köyünde oniks yataklanması vardır. Saha özel sektör tarafından işletilmektedir.

Traverten: Bayburt-Merkez-Yaylapınar (Lüsünk), Kırathı-Gez köy civarlarında traverten sahaları vardır. Özel sektör tarafından bu yataklar zaman zaman işletilmektedir. Bayburt-Demirözü, Çakırözünde karbonat kökenli mermer ve mıcır sahaları özel sektör tarafından işletilmektedir.

Zeolit: 2007-2008 yılında Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından Bayburt-Merkez-Danişment ve Çayyolunda bulunan ruhsat sahalarında zeolit amaçlı çalışmalar yürütülmüştür. Üç sahada toplam 88 milyon ton görünür zeolit rezervi belirlenmiştir. Ağırlıklı olarak çimentoda tras olarak kullanıma uygundur.

Kuvars-Altın: 2007-2010 yılları arasında bölgede yürütülen çalışmalarda % 97,25 SiO₂ içerikli

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN SENA KALELİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/21045)**

169600 ton kuvars ve aynı sahada 521 ppb tenörlü toplam 40700 ton görünür altın rezervi belirlenmiştir. Düşük tenörlü küçük rezervli bu yatak, buluculuğu alınarak Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne devredilmiştir.

Bayburt ilindeki metalik madenler **bakır ve krom** yatak ve zuhurlarıdır. Merkez-Helvaköy ve Anzarya bakır sahasında 200.000 ton potansiyel kaynak belirlenmiştir. % 15-45 Cr₂O₃ tenörlü Merkez (Kopdağı) krom sahasının görünür ve muhtemel rezervi 360.000 tondur.

İlde bulunan endüstriyel hammadde yatakları ise şu şekildedir: Demirözü ilçesinde % Al₂O₃ içerikleri 22 ile 31 arasında değişen toplam 386.100 ton görünür ve muhtemel kil, Merkez ve Aydıntepe ilçelerinde % 5 blok verimli 2.535.729 ton görünür, 643.000 ton muhtemel ve 599.200 ton mümkün mermer rezervi tespit edilmiştir.

Sorular 2, 3:

- Doğaltaş ve mermer sektörü açısından önemli bir malzeme olan ve ildeki ekonomik yaşamı canlandıracak potansiyelde bulunan "Bayburt Taşının" değerlendirilmesine yönelik çalışmalarınız var mıdır?
- Bayburt Taşının inşaat sektörü dışında kullanımının genişletilmesi ve ülke genelinde yayılması konusunda Bakanlığınızca hangi politikalar uygulanmaktadır?

Cevaplar 2, 3:

Bayburt Valiliğinin talebi üzerine 2005 yılında Bayburt ili ve civarında Bayburt Taşına yönelik etüt gerçekleştirilmiştir

Bayburt taşının blok verimi çok düşük olduğundan atıklarının çimento sektöründe tras olarak ve eskitilerek dekoratif amaçlı inşaatlarda kullanılabileceği belirlenmiştir.

Soru 4:

Bakanlığınızca Bayburt'ta halen istihdamı destekleyecek ve ülke ekonomisine katkı sağlayacak enerji ve maden alanında hangi yatırımlar gerçekleştirilmektedir?

Cevap 4:

Geçtiğimiz yıl Bakanlığımız, bağlı ve ilgili kuruluşlarımız ile elektrik ve doğalgaz sektöründe faaliyet gösteren dağıtım şirketleri tarafından, Bayburt ili ve çevresinde onlarca proje gerçekleştirilmiştir. Tüm bu projeler için 2012 yılında Bayburt iline elektrik sektöründe 6.698.116 TL ve petrol ve doğalgaz sektöründe 2.242.816 TL değerinde yatırım yapılmıştır. Madencilik alanında ise 117.756 TL değerinde yatırım gerçekleştirilmiştir. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından Bayburt ilinin de içinde bulunduğu alanda "1/25.000 Ölçekli Haritaları Güncellenmesi" çalışmaları kapsamında 2 adet proje yürütülmektedir.

Enerjinin her alanında gerçekleştirilen proje ve yatırımlar sayesinde Bayburt ili ve çevresinde gerçekleştirdiğimiz arama-araştırma çalışmaları sonucunda bulunan/bulunması olası madenler, jeotermal alanlar, kurulan santraller, geliştirilen altyapı ve bilimsel araştırmalar ilin ekonomik alanlarda gelişmesine büyük katkıda bulunmaktadır.

Ayrıca, serbest piyasa koşullarında özel sektör tarafından yapılan ve yapılmaya devam eden yatırımlar enerji ve madencilik alanındaki yatırımların önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Sorular 5, 6, 7, 8:

- Halen Bayburt'ta taş, mermer, kum ve maden ocaklarıyla ilgili "ruhsat safhası arama", "genel

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN SENA KALELİ'NİN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/21045)**

arama", " işletme", "ön arama", "ön işletme" ruhsatına sahip kaç işletme vardır? Bunların sektörel bazda dağılımı nasıldır?

- Bayburt'ta bulunan yer altı zenginliğinin ekonomiye kazandırılması, sanayi ve ticaretin canlandırılması için uygulanan teşvik politikaları var mıdır? Bu politikalar yeterli midir?
- Yer altı zenginliklerinin tespiti, çıkarılması ve işlenmesi sırasında ortaya çıkan posaların çevreye, doğaya, toprağa ve suya verdiği zararın engellenmesi adına Bakanlığınızca alınan önlem ve yapılan denetimler yeterli midir? İşletmelerin yarattığı tahribatın yine işletmelerce temizlenmesi konusunda alınan önlemler nelerdir?
- Taş ve maden ocaklarının doğaya verdiği zararın ve yarattığı kirliliğin, Bayburt'ta da yaşanmaması ve tarımsal alanlar ile suyun korunması doğrultusunda gereken önlemler alınmış mıdır?

Cevaplar 5, 6, 7, 8:

Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından verilen ruhsatların sahiplerinin, ruhsat alanlarında üretim yapabilmeleri için 3213 sayılı Maden Kanununun 7 inci maddesi gereği arazinin mülkiyet durumuna göre; orman ise Orman ve Su İşleri Bakanlığı'ndan, tapulu tarım arazisi ise tapu sahibinden, mera ise İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nden izin alması zorunludur. Diğer yandan ruhsat alanlarında yapmayı planladıkları üretimin çevreye vereceği olası zararlar konusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) izni ile İl Özel İdarelerinden Gayri Sıhhi Müessese (GSM) izin belgesi/ruhsatı almaları zorunludur. Söz konusu izin belgeleri alındıktan sonra Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ruhsat sahalarına üretim/işletme izni verilmektedir.

Çevre Kanunu gereği sit alanları, su kaynakları, baraj gölleri, yerleşim yerleri ve mutlak koruma alanları ÇED kapsamında mutlaka göz önünde bulundurulmaktadır. Bu işlem için ÇED kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığından ÇED Olumlu Belgesinin alınması zorunlu olup bu belge alınırken konuyla ilgili tüm kurumların uygun görüşünün alınması gerekmektedir. Ruhsat sahipleri, madenin topraktan üretimini yaptıktan sonra gerçekleştirecekleri işlemler için kuracakları tesislere ilişkin yatırımları, yürürlükte bulunan mevzuatlara göre gerçekleştirmektedirler. Bu faaliyetler esnasında bazı izinlerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Belediyeler ve Valilikler gibi kurumlardan alınması gerekmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu çerçevesinde madencilik faaliyetleri Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından rutin olarak denetlenmekte ayrıca bu denetimler dışında gerek vatandaşlardan gerekse diğer kurumlardan gelen şikâyet/ihbar gibi durumlarda ruhsat sahalarında denetimler yapılmaktadır. Yapılacak/yapılan bu denetimler sonucunda Maden Kanununun 7 inci maddesine aykırı olarak izinsiz faaliyet gösterildiği veya çevre ve insan sağlığına zarar veren faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde ruhsatlar için Kanunun 7 nci maddesi kapsamında işlem yapılarak faaliyetleri durdurulmaktadır.

Madencilik faaliyetlerinin gerçekleştirildiği alanda, yapılan faaliyetlerle ilgili olarak kendi mevzuatlarına göre izin veren diğer kurumlar ve mülki idare birimlerince de denetimler yapılmakta olup sonuçları Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne bildirilmektedir. Yapılan denetimlerde mevzuata aykırı ve usulsüz çalışma yapıldığı belirlenen ruhsat sahalarındaki faaliyetler gerekli tüm önlemler alınıncaya kadar durdurulmakta, kanun, yönetmelik ve projelerine uygun faaliyette bulunmadığı tespit edilen bu ruhsat sahiplerine 7 nci Madde kapsamında teminat iradı olmak üzere idari para cezası uygulanmaktadır.